

GHID DE STUDIU PENTRU GRUPURILE MICI

Epistola lui Iacov

CREDINȚĂ ȘI CONTRASTE ←

Epistola lui Iacov

CREDINȚĂ ȘI CONTRASTE

**BISERICA METANOIA ARAD
2017**

Departamentul de învățătură - grupuri mici

Epistola lui Iacov
Credință și contraste
Ghid de Studiu

© Emil Bartoș

Biserica Creștină Baptistă Metanoia Arad, 2017

Str. Tribunalul Dobra nr. 8

www.bisericametanoia.ro

Tel. 0257 255 226

Calendar de studiu
EPISTOLA LUI IACOV

Tema: **CREDINȚĂ ȘI CONTRASTE**

Săptămâna	Lecția	Pasajul	Titlul
9-15 ianuarie	1	1:1-18	Încercare și ispită
16-22 ianuarie	2	1:19-27	Ascultare și împlinire
23-29 ianuarie	3	2:1-13	Sărăcie și bogăție
30 ian.-05 febr.	4	2:14-26	Credință și fapte
6-12 februarie	5	3:1-18	Pericol și prudență
13-19 februarie	-	-	-
20-26 februarie	6	4:1-17	Mândrie și smerenie
27 febr.-05 martie	7	5:1-20	Răbdare și revenire

Precizări

O introducere consistentă la această epistolă există deja în primul studiu al Bisericii Metanoia pe Iacov. Cei interesați pot accesa și descărca acest studiu de pe pagina de internet a Bisericii (www.bisericametanoia.ro la secțiunea resurse învățătură).

Ce aduce nou acest studiu este scoaterea în evidență a temelor principale din epistolă prin analiza contrastelor. De aici și subtitlul ales: credință și contraste. Tema dominantă este tema credinței practice, vii, active, însă ea este susținută de aceste idei în contrast.

Contrastele sunt formulări antitetice, pe care Iacov le folosește constant în scrierea lui ca formă retorică. În teologia lui, Iacov este direct și tranșant. Creștinul trebuie să se decidă de partea cui este și cum vrea să trăiască. Altfel spus, ceea ce se cere unui creștin ori este corect, ori nu; ori este prieten cu Dumnezeu, ori nu. De aceea, creștinul trebuie nu doar să asculte Cuvântul, ci să-l și îplinească; să creadă, dar să-și dovedească credința prin fapte etc. De remarcat că acest stil de prezentare a marilor adevăruri în opoziție seamănă mult cu al lui Isus. Multe din formulări seamănă izbitor de mult cu cele din Predica de pe Munte: bucuria în mijlocul încercărilor, chemarea la desăvârșire, împlinirea Cuvântului, contra mâniei și judecării altora, reperul profetic, contra jurământului etc.

Pentru că lista contrastelor este lungă și suntem limitați la un număr fix de săptămâni de studiu, am ales din această listă doar șapte contraste relevante, care credem însă că acoperă partea cea mai însemnată a materialului epistolei. Fiecărui contrast i-am asociat o expresie memorabilă și călăuzitoare din textul biblic.

STRUCTURA STUDIULUI

CONTRASTUL	MOTTO
Încercare și ispită (1:1-18)	<i>Să privești ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări (1:2)</i>
Ascultare și împlinire (1:19-27)	<i>Orice om să fie grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie (1:19)</i>
Sărăcie și bogăție (2:1-13)	<i>Să nu țiनेfi credința Domnului nostru căutând la fața omului (2:1)</i>
Credință și fapte (2:14-26)	<i>Ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? (2:14)</i>
Pericol și prudență (3:1-18)	<i>Cine dintre voi este înțelept și priceput? (3:13)</i>
Mândrie și smerenie (4:1-17)	<i>De unde vin luptele și certurile între voi? (4:1)</i>
Răbdare și revenire (5:1-20)	<i>Fiți, dar, îndelung răbdători, până la venirea Domnului (5:7)</i>

LECȚIA 1

ÎNCERCARE ȘI ISPITĂ

Motto: *Să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări (1:2)*

Rugăciune

Citirea lecției: 1:1-18

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Iacov își începe epistola punând în contrast încercarea (1:2-4) și ispita (1:13-15). Una este să fii încercat, cu permisiunea lui Dumnezeu, și alta să fii ispitit de poftete tale. Încercarea vine de la Dumnezeu, nu și ispita, pentru că Dumnezeu nu poate fi ispitit să facă rău.

Termenul folosit pentru încercare (în greacă *peirasmos*) poate fi tradus și ispită, în funcție de contextul imediat.

La început, Iacov vede încercările ca un fel de test pe care un creștin trebuie să-l treacă, deci cu sens pozitiv. De aceea, imediat după ce menționează încercările, Iacov vorbește despre rolul înțelepciunii. Orice încercare, dacă ești înțelept, te va învăța să fii mai răbdător și mai aproape de desăvârșire.

OBS: Tot așa, expresia „și nu ne duce în ispită” din rugăciunea domnească, are sens de încercare, nu de ispitire.

Puțin mai târziu, Iacov dă un sens negativ încercării și o numește ispită. Expresia „Dumnezeu nu poate fi ispitit ca să facă rău” are mai multe variante în limba română: „Dumnezeu nu poate fi ispitit de rău” (Noua Traducere); „Dumnezeu nu poate fi ispitit la rău” (traducerea catolică); „Dumnezeu nu este ispitit de rele” (traducerea

ortodoxă). Rezultă trei variante de traducere cu următoarele sensuri: (1) Dumnezeu nu poate fi ispitit de rău; (2) Dumnezeu nu poate fi ispitit să facă răul; (3) Dumnezeu nu ar trebui testat de oamenii răi. Varianta (2), folosită și de Cornilescu, pare cea mai potrivită în contextul imediat.

Comentariu explicativ: ispitirea diavolului

Chiar și atunci când Dumnezeu a îngăduit ca Fiul Său, Isus Cristos, să fie ispitit de diavol (Matei 4), nu trebuie să înțelegem decât simplul fapt că El a fost ispitit în natura Lui umană, nu în cea divină. Ispitirea a fost, desigur, cu permisiunea lui Dumnezeu. Tot așa, noi, credincioșii Lui nu suntem ispițiți de diavol în sensul că el ar avea puterea oricând să ne determine să păcătuim. A pretinde că nu am avut cum evita un păcat pentru că am fost ispițiți de diavol, ar însemna să îi atribuim diavolului puteri pe care nu le are. Să fim clari, ar spune Iacov: când am căzut într-un păcat, noi am ales să păcătuim! Diavolul poate fi privit ca un mijloc de ispitire (așa cum, tot ca mijloace de ispitire pot funcționa și instituțiile umane, omul, carnea păcătoasă, duhurile rele etc.), dar nu e corect să-l facem, în final, responsabil pentru ceva ce noi am ales. Mai degrabă să ne pocăim de păcate, nu să fugim de responsabilitate.

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂȚURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Iacov pune în contrast încercarea și ispitirea pentru a ne învăța atitudinea corectă în timpul încercărilor. Altfel spus: cum să treci prin încercări în așa fel încât să îi aduci glorie lui Dumnezeu?

1. ÎNCERCAREA ca TEST

Încercarea are o parte **pozitivă**. Ea poate funcționa ca un test. Ca toți ceilalți oameni, și creștinii sunt trecuți adesea prin focul încercărilor. Dumnezeu decide când și cum poate fi încercat un credincios, de aceea încercarea este considerată parte a planului divin de formare a caracterului nostru.

Ce spune Iacov despre test?

- Încercările ca test sunt felurite, diverse (1:2).
- Încercările ca test întăresc răbdarea credinciosului (1:3).
- Încercările ca test vizează desăvârșirea spirituală a credinciosului (1:4).
- Încercările ca test care sunt biruite aduc răsplata divină (1:12).

Este clar că Iacov vrea să ne crească încrederea în Dumnezeu, fără să ne îndoim deloc (1:6). Indiferent de încercare, încrederea în Dumnezeu trebuie să rămână aceeași. Dovada stă în răbdare, în perseverență. Să continui calea credinței, chiar dacă nu îți poți explica toate motivele încercărilor.

Întrebare: *Trebuie ca un creștin să se bucure de orice fel de încercare? Sau există doar un anumit tip de încercări care produc bucurie? Cum facem deosebirea?*

.....

.....

.....

Întrebare: *Unde încadrăm texte de genul: Romani 8:28 sau 2 Corinteni 4:17?*

.....

.....

.....

2. ÎNCERCAREA ca ISPITĂ

Încercarea poate avea și o parte **negativă**. Dacă nu este atent, creștinul poate schimba încercarea în ispită. Schimbarea survine atunci când convingerile lui despre Dumnezeu sunt greșite. Dumnezeu este sursă pentru tot ce este bun (1:17), nicidecum pentru ceva rău. De aceea, în mijlocul încercărilor, un creștin trebuie să evite păcatul ispitirii lui Dumnezeu.

Ce spune Iacov despre ispită?

- Ispita nu poate avea ca sursă persoana lui Dumnezeu (1:13).
- Ispita are ca primă sursă natura umană, firea noastră păcătoasă (1:14).
- Ispita vizează întotdeauna moartea spirituală, nu formarea spirituală (1:15).
- Etapele ispitirii și căderii în păcat din 1:14-15 găsesc corespondentul în Romani 7:7-12.

Aplicație: Completați etapele ispitirii în cele două texte de mai jos.

Iacov 1:14-15	Romani 7:7-12

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

În practică, trebuie să facem distincția între încercare și ispitire. Două lecții practice sunt ajutătoare aici:

Lecția 1: Să crezi că Dumnezeu poate îngădui încercări, dar nu poate ispiti pe nimeni.

Dumnezeu este suveran în lumea Lui și, de aceea, orice încercare poate fi privită ca un act de îngăduință din partea Lui. Nu înseamnă că Dumnezeu provoacă încercarea. Înțelesul corect este acela că nimic nu are loc în viața noastră fără știrea Lui. A nu crede aceasta, ar însemna a nu crede că El deține controlul în lumea Lui.

Deci, Dumnezeu poate oricând să pună la încercare credințioșii ca să le testeze credința sau răbdarea (Deut. 8:2,16).

Încercarea poate fi folosită de Dumnezeu ca un instrument pentru formarea noastră spirituală. Chiar dacă ne este greu să acceptăm acest adevăr, Iacov ne cere să ne ajustăm perspectiva. El chiar ne îndeamnă „să privim ca o bucurie” când trecem prin încercări.

Întrebare: *Ce te-ar putea ajuta mai mult în a reuși să privești încercările cu bucurie?*

.....

.....

.....

Unii credințioși nu trec testul încercărilor și caută vinovat. Nu se uită la ei, ci în afara lor. De obicei, vinovat pentru eșec este... Dumnezeu!

Astfel, Iacov preîntâmpină scuza și ne învață că Dumnezeu nu poate ispitii pe cineva, în sensul că El nu caută să atragă pe cineva într-o cursă. A căuta să dai vina pe Dumnezeu, pentru că nu ai făcut față unei ispitiri și ai căzut în ea, este necinstit. Motivul real al unei căderi în ispită este datorită alegerii omului. Fără o viață schimbată, noi înșine vom fi mereu sursa ispitirilor noastre.

Întrebare: *Unde a depistat Isus sursa constantă a ispitelor (cf. Marcu 7:20-23)?*

.....

.....

.....

Lecția 2: *Să fii convins că, deși Dumnezeu poate îngădui să vină încercări peste tine, El pregătește și mijlocul ca tu să le poți birui.*

Dumnezeu nu doar că este suveran, ci El este și bun. Dumnezeu nu poate face răul. Orice primim de la El este bun (1:17), inclusiv încercările.

Orice încercare sau ispită poate fi biruită. Cum? Dumnezeu a pregătit **mijlocul**, metoda de a ieși din orice fel de încercare.

Întrebare: *Conform 1 Cor. 10:13 enumerați câteva din mijloacele puse de Dumnezeu la dispoziție pentru a ieși din ispită.*

.....

.....

.....

Exemplu: David Yonggi Cho este pastorul celei mai mari biserici (700.000 de membri!) în Seul, Coreea de Sud. Împreună cu cei din conducerea bisericii, el a spus că îi încurajează pe toți membrii bisericii să creadă în puterea postului și rugăciunii. De pildă, dacă vine cineva la prezbiterii bisericii cu o problemă sau o nevoie urgentă, răspunsul lor este: „Du-te să te rogi pe munte și postește timp de trei zile!” Dacă omul acela se întoarce fără

nicio rezolvare, îl trimit înapoi pentru o săptămână, și tot așa. Ei cred că nu este posibil ca o persoană să se întoarcă de la un timp de rugăciune și post și să aibă aceeași problemă!

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTİÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

LECȚIA 2

ASCULTARE ȘI ÎMPLINIRE

Motto: *Orice om să fie grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie (1:19)*

Rugăciune

Citirea lectiei: 1:19-27

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Al doilea contrast care iese în evidență în epistola lui Iacov este cel dintre ascultare și împlinire. Condiția apartenenței la religia lui Cristos este ca cineva nu doar să asculte Cuvântul, ci să-l și împlinească cu fapta (1:23). Parcă ar fi ecoul cuvintelor lui Isus din Predica de pe Munte: „pe oricine aude aceste cuvinte ale Mele, și le face...” (Mat. 7:24).

Iacov pare să se folosească de un proverb, pe care apoi îl explică în următoarele versete: „Orice om să fie grabnic la ascultare, încet la vorbire, zăbavnic la mânie” (1:19). Desigur, Iacov își pregătea în acest fel subiectele mai mari pe care urma să le dezbată în capitolele 3 și 4, despre vorbire și mânie. Pentru moment, el doar vrea să clarifice cititorilor lui că dacă vor să stea sub autoritatea Cuvântului, nu se poate decât dacă sunt alerți, coerenți și ponderați. Când Cuvântul vorbește, noi trebuie să tăcem.

Rolul Cuvântului în desăvârșirea creștină este esențial. Pentru Iacov, cei născuți din nou prin Cuvântul sădit în ei (1:21) și-au schimbat traiectoria vieții. Ei nu mai sunt ai lumii, ci doar în lume. Chemarea lui Iacov este la o religie curată și neîntinată. Orice formă

de ipocrizie trebuie să dispară din rândul creștinilor. Deși Cristos ne-a adus o lege a slobozeniei, nu avem voie să trăim superficial (1:25). Religia are reguli, legi concrete, care o validează. Ascultarea trebuie validată de împlinire. Teoria trebuie regăsită în practică.

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Ceea ce caută Iacov să ne învețe în acest pasaj este cum să ne raportăm corect la Cuvântul lui Dumnezeu. Care e atitudinea corectă? Unii doar îl ascultă, îl studiază, îl memorează, dar nu îl împlinesc. Ce să facem ca să trecem de la ascultători la împlinitori, de la ascultătorul uituc la împlinitorul cu fapta?

Aplicație: Ce spune Iacov despre Cuvânt? Completați mai jos ideile principale asociate Cuvântului:

1:18 - Suntem născuți prin Cuvânt.

1:21 - .....

1:22 - .....

1:23 - .....

1:25 - .....

1. ASCULTAREA CUVÂNTULUI

Ascultarea înseamnă a da atenție, a da crezare. Este un act voit de conformare și subordonare față de o autoritate. Creștinul a ales ca autoritate supremă în viața lui autoritatea Cuvântului. Acest Cuvânt divin a venit la noi sub forma Cuvântului întrupat (Isus Cristos), a Cuvântului scris (Biblia) și a Cuvântului proclamat (prin predicarea Bisericii). Pentru că avem acces la acest Cuvânt, Dumnezeu așteaptă acum ca noi să-L ascultăm.

Iacov a cerut deja ca să fim grabnici la ascultare. Ca să poți auzi Cuvântul în inima ta, trebuie să faci liniște în ea. Starea de agitație, mânie, rebeliune nu ajută. Starea de păcătoșenie, necurăție, răutate blochează accesul la primirea adevărului Cuvântului sfânt în suflet. De aceea, Iacov insistă pe pregătirea inimii: lepădați orice necurăție, orice revărsare de răutate!

Întrebare: *De ce crede Iacov că pregătirea lăuntrică este necesară primirii Cuvântului? Cum am putea, concret, să ne pregătim inima?*

.....

.....

.....

Domnul Isus Cristos a folosit parabola semănătorului pentru a descrie inimile ascultătorilor în fața semănării Cuvântului (Matei 13:3-23).

Întrebare: *Care ar fi tipurile de inimă corespunzătoare celor patru tipuri de pământ din pildă?*

.....

.....

.....

2. ÎMPLINIREA CUVÂNTULUI

Ascultarea Cuvântului este importantă, dar ea trebuie continuată cu împlinirea lui (1:22).

OBS. Metafora folosită de Iacov este simplă, clasică: cum numești pe cineva care se uită în oglindă, dar apoi uită ce a văzut acolo? Cam așa arată cei care știu ce trebuie să facă, dar nu fac; cei care știu ce le cere Cuvântul, dar nu îl aplică.

Iacov plusează și cere nu doar ascultarea, ci adâncirea în Cuvânt și perseverența în Cuvânt (1:25).

Întrebare: *De ce adâncirea și perseverența în Cuvânt condiționează împlinirea lui?*

.....

.....

.....

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

Iacov își duce cititorii la punctul de decizie. Cum concretizezi ascultarea de Cuvânt? Unde se vede totul? În viața ta religioasă. A fi religios înseamnă a te sfinti pe tine și a te sacrifica pentru alții. Sfințire și sacrificiu!

Ca într-un lanț, fiecare element îl determină pe celălalt: ascultarea – religia – slujirea.

Lecția 1: *Ascultarea de Cuvânt produce religia curată.*

Iacov vede finalizarea unei vieți de ascultare față de Cuvântul lui Dumnezeu în religie, în viața de pioșenie. Pioșenia se vede în sfințirea vorbirii și a relațiilor.

Subordonarea față de ceea ce îți cere Cuvântul are ca prim efect controlul vorbirii. Când Cuvântul îți vorbește cu sens, tu vorbești tot mai puțin fără sens!

Întrebare: *De ce dovada unei religii autentice e stăpânirea limbii?*
(1:26)

.....

.....

.....

Lecția 2: Religia curată produce slujirea concretă.

Cuvântul te face religios, însă religia concretă face ceva pentru ceilalți. Nu e doar teorie. Iacov sugerează că primul domeniu în care acționează religia adevărată este domeniul suferinței semenilor. A cerceta pe văduve și pe orfani în necazurile lor definește religia cuiva.

Referința la orfani și văduve este prezentă adesea în VT. Când Dumnezeu a chemat poporul Israel la pocăință, le-a cerut, printre altele, să învețe să facă binele, să facă dreptate orfanului și să apere văduva (Isaia 1:17; la fel în Ier. 5:28; Ez. 22:7; Zah. 7:10).

Ne amintim și studiul nostru din 1 Ioan, unde am citit că:

„... cine are bogățiile lumii acesteia, și vede pe fratele său în nevoie, și își închide inima față de el, cum rămâne în el dragostea de Dumnezeu? Copilașilor, să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta și cu adevărul”. (I Ioan 3:17-18)

Întrebare: *De ce crezi că subiectul cercetării văduvelor și orfanilor este mereu amintit ca datorie pentru credincioși?*

.....

.....

.....

Întrebare: *Ce ar putea face grupul vostru pentru a oglindi o religie curată și neîntinată?*

.....

.....

.....

**NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIȚE

NOTIÇE

LECȚIA 3

SĂRACI ȘI BOGAȚI

Motto: *Să nu țineti credința Domnului nostru
căutând la fața omului (2:1)*

Rugăciune

Citirea lecției: 2:1-13

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Tema defavorizaților prezenți în comunitățile creștine este tratată de Iacov în două părți. Întâi, el vrea să elimine orice formă de favoritism (2:1-13), apoi vrea să facem ceva pentru cei defavorizați (2:14-26). O credință autentică este o credință nediscriminatorie și altruistă.

Întâi vine tema raportului dintre săraci și bogați în biserica locală. Grija lui Iacov este ca în religia creștină (sau „credința Domnului nostru Isus Cristos”) să dispară pentru totdeauna favoritismul. A căuta la fața omului definește favoritismul. O religie, închinare sau părtășie creștină exclud, din principiu, tratamentul preferențial al credincioșilor în funcție de clasa socială sau orice altceva.

Iacov, probabil din ce a văzut că se întâmplă în unele comunități creștine, alege un caz relevant, aparent ipotetic. A văzut că locul pe care cineva îl primea într-o adunare aflată în timpul închinării depindea de îmbrăcămintea purtată de închinător. Aveai haine care arătau că ești bogat, aveai și locul cel bun; aveai haine care arătau că ești sărac, aveai locul cel mai puțin bun (în picioare!). Gestul este flagrant, iritant, discriminatoriu. În termenii lui Iacov: aceasta e înjosire, aceasta e păcat (2:6,9)!

Întrebare: *Ce alte cazuri de favoritism putem găsi în Biblie?*

.....

.....

.....

Pornind de la acest caz, Iacov le amintește creștinilor că ei nu sunt din lume (de trei ori apare termenul „lume” cu sens de sistem de valori diferit de al creștinilor: 1:27; 2:5; 4:4), ca să trăiască după legea lumii. Creștinii, care țin credința lui Cristos, trăiesc după legea împărătească (2:8): „să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși”. Dragostea semenilor nu poate fi compatibilă cu favoritismul. Legea milei elimină prin definiție legea părtinirii (2:13). Legea milei trebuie ascultată și aplicată datorită Dăătorului ei. Dumnezeu este milos, deci fii și tu la fel!

Textul nu pare să aibă dificultăți majore în a fi înțeles de oricine care vrea să-l aplice. Orice societate umană recunoaște că înjosirea unui semen este de condamnat. De asemenea, nu trebuie să știi multe ca să vezi că, în final, mila triumfă asupra judecării. Nu pentru că mila aratăta îți aduce un capital de merit spre mântuire și, implicit, evitarea condamnării la judecata de apoi. Mila triumfă în sensul că cel care o demonstrează va avea și el parte de ea (cf. Matei 5:7).

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Învățătura practică din text nu a avut prea mare ecou de-a lungul istoriei Bisericii. Mereu și mereu, aparența a luat fața nepărtinirii. În biserici, cei mai bine primiți au fost dintotdeauna cei înstăriți. Poporul are un respect natural pentru cel ce a reușit să se căpătuiască în viață.

Iacov însă nu vrea să dea semnalul egalitarismului social în Biserica lui Cristos. Bogați și săraci vor fi totdeauna între noi. Biserica îi are și îi acceptă pe toți laolaltă. Ceea ce Iacov sancționează atât de

ironic este spiritul de judecată care face diferențierile în comunitatea creștină. De ce, spune Iacov, faceți deosebire? De ce judecați? De ce înjosiți? Aceasta arată subiectivism, că sunteți conduși de aparențe, de înfățișarea exterioară. Mai degrabă, lăsați-vă conduși de milă, de dragoste.

Întrebare: *Cum pot face diferența între a-i arăta respect unuia dintre noi mai bine înstărit, și a-i arăta favoritism?*

.....

.....

.....

1. SĂRACII

Iacov vorbește despre cei „săraci în ochii lumii”, adică săracii după standardele acestei lumi. În ochii lui Dumnezeu, însă, ei sunt privilegiați (2:5).

Săracii sunt prezentați aici ca „îmbrăcați prost”, adică fără resurse materiale. Încă din VT, Dumnezeu încuraja grija față de săraci. Ideea de sărac a evoluat ciudat, până la a se crede că a fi sărac material înseamnă a fi bogat spiritual. Adică, săracul reprezintă cel mai fidel tipul de pioșenie autentică. Motivul: săracul îl mai are de partea lui doar pe Dumnezeu! Sărăcia materială te apropie mai mult de Creator! Astfel, săracii erau considerați cei mai aproape de Împărăția lui Dumnezeu.

O variantă îmbunătățită a acestei teorii se găsește în epistola lui Iacov. Iacov folosește imaginea săracului pentru a-i asocia pe frații de credință cu ea. Săracii sunt aleșii lui Dumnezeu pentru privilegiile spirituale. Desigur, în acest caz, Iacov nu se referă neapărat la săracii din punct de vedere material, ci la statutul social modest al celor mai mulți creștini din acea vreme, tocmai datorită prigonirii din pricina

creдинței lor. Așadar, săracul din textul lui Iacov nu este neapărat cel fără bani, ci cel lipsit de anumite posesiuni materiale pe care lumea de atunci le considera bogăție. Săracul credincios nu le vrea pentru că nu le consideră valori reale. Săracul autentic este cel bogat în creдинță! Adică, săracii știu să trăiască corect, legal, integru în sfera creдинței. Bogăția lor consta în statutul lor. Ei sunt și moștenitori ai Împărăției lui Dumnezeu, cetățeni ai Împărăției pentru că-L iubesc pe Domnul Împărăției.

Contrastul apare evident. Deși săracii sunt disprețuiți de oameni, ei sunt privilegiați de Dumnezeu. Înjosirea săracului este un păcat (2:9). Iacov nu cred să se refere aici la bogății creștini care îi asupresc pe săraci. Mai degrabă, referința îi vizează pe bogății lumii. Ei sunt și cei care batjocoreau numele de creștin și, implicit, Numele lui Cristos (2:7). Poate că Iacov a dorit doar să sublinieze dubla discriminare de care ar avea parte săracii, dacă ar fi tratați în biserici la fel ca în lume.

Comentariu explicativ: Legea împărătească

Blomberg sugerează că expresia „legea împărătească” se poate referi la: (1) Tora; (2) Tora așa cum a înțeles-o și împlinit-o Cristos; (3) O nouă lege dată de Cristos; (4) O lege specifică ca un sumar a ceea ce dorea Dumnezeu de la poporul Său. Faptul că Iacov o numește „împărătească”, ne duce cu gândul la Împărăția lui Cristos. Dintre toate variantele analizate de comentatorii biblici, înclinăm spre varianta (2), întrucât Iacov adaugă imediat după expresie o alta: „potrivit Scripturii”. La fel, știm că Isus Și-a asumat această lege și a pretins-o ucenicilor Lui, însă El a citat din vechile Scripturi. Urme ale acestei legi se găsesc peste tot în VT și în NT (Lev. 19:18; Mat. 22:39 etc.). În contextul epistolei lui Iacov, legea împărătească primește aplicație imediat și precis în relația cu săracii de lângă noi.

2. BOGAȚII

În epistola lui Iacov sunt amintite două tipuri de bogați. Primul tip de bogat este cel care intră în adunarea credincioșilor și este portretizat ca purtând inel de aur și haină strălucitoare (2:2). Accesoriile purtate de bogat arătau că avea poziție socială și bogăție materială. Haina strălucitoare dorea să atragă toată atenția adunării la el. Nu știm dacă era creștin sau nu. Accentul aici cade pe tratamentul preferențial primit de la organizatorii adunării. Discriminarea e pe față. Bogatul primește un loc privilegiat, săracul un loc oarecare.

Al doilea tip de bogat intră pe scenă mai târziu. Bogații revin în ilustrația lui Iacov (2:6), dar sunt, în sens generic, bogații profitori ai lumii. Ei îi asupresc pe ceilalți, îi târăsc înaintea judecătorilor, batjocoresc numele creștinilor...

Contrastul dintre bogații și săracii lumii este scos în evidență intenționat. În adunarea creștină nu ar trebui să fie o astfel de discrepanță. Legea creștină este cu totul alta decât legea lumii.

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

Religia creștină este, în principiu, nepărtinitoare. Totuși, tentația de a judeca pe cineva după aparențe este mereu în noi. Iacov caută să ne vindece de favoritism.

Lecția 1: Legea împărătească mă învață să dau respect fiecărui om, pentru că fiecare om este o creație a lui Dumnezeu.

Fiecare om este creat după chipul lui Dumnezeu. Fiecare ființă umană este specială în ochii lui Dumnezeu. De aceea, trebuie să arătăm respect pentru orice om, indiferent cum apare. A arăta respect pentru un om înseamnă a arăta respect pentru Creatorul lui.

Prov. 17:5 – „Cine își bate joc de sărac își bate joc de Cel ce l-a făcut...”

Domnul nostru Isus Cristos nu a arătat niciodată un spirit părtinitor. A stat de vorbă cu toți, i-a ajutat pe toți, indiferent de categoria socială din care făceau parte. A stat la masă cu vameșii și cu păcătoșii. A vindecat oameni din poporul ales, dar și din afara lui. A acceptat să vorbească cu Nicodim, dar și cu tâlharul de pe cruce.

Întrebare: *Cum ar trebui să ne raportăm în biserică la cei diferiți ca noi?*

La cei diferiți **etnic** -

.....

La cei diferiți **educațional** -

.....

La cei diferiți **confesional** -

.....

Lecția 2: *Legea libertății creștine mă învață să arăt milă, așa după cum mie mi s-a arătat milă.*

Iacov ne atrage atenția la faptul că și noi, creștinii, suntem sub o lege. Legea împăratească e principială. Dar există o lege practică după care vom fi și noi judecați: legea slobozeniei. Da, suntem liberi să spunem și să facem multe, dar să nu uităm că vom fi trași la răspundere de Dumnezeu care ne-a dat această libertate. Legea slobozeniei se poate transforma în judecătorul nostru cel mai dur, dacă nu o aplicăm corect.

- (a) Vom fi judecați pentru discriminare în vorbele noastre (cf. Mat. 12:36-37)
- (b) Vom fi judecați pentru discriminare în faptele noastre (cf. Rom. 2:6-11)

Legea slobozeniei îmi cere să renunț la practica de a face deosebiri, de a pune oamenii în categorii. Așa cum Dumnezeu Și-a arătat mila față de mine prin a mă mântui în Cristos, așa trebuie să arăt și eu milă față de toți semenii mei, mai ales față de cei săraci și asupriți.

Întrebare: *Cum am putea implementa mai bine în practică principiul „mila triumfă asupra judecării ”?*

.....

.....

.....

Întrebare: *Ai sesizat vreo atitudine de discriminare în biserica ta? Discutați cazurile și căutați soluții.*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTİÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

LECȚIA 4

CREDINȚĂ ȘI FAPTE

Motto: *Ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? (2:14)*

Rugăciune

Citirea lecției: 2:14-26

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Iacov continuă tema raportării la cei săraci prin a introduce un nou contrast: cel dintre credință și fapte. A spune că ai credință, dar fără să îi ajuți pe frații și surorile tale în nevoi este o credință ipocrită. Credința nu se poate separa de fapte.

Credința autentică este însoțită de fapte. Nu pot fi decât două tipuri de credință, sugerează Iacov: (1) credința fără fapte sau (2) credința cu fapte. Tot așa, nu pot fi decât două tipuri de credincioși: (1) credincioși care pretind că au credință, dar nu au fapte sau (2) credincioși care își demonstrează credința prin fapte. Biblia este plină de exemple de oameni ai credinței practice. Iacov alege două dintre ele: pe Avraam și pe Rahav.

Întrebare: *De ce a ales Iacov să continue raportarea la săraci pentru a vorbi despre credință?*

.....

.....

.....

Comentariu explicativ: Neprihănirea

Deși Iacov folosește termenul „neprihănire” (2:21, 23, 24, 25), sensul nu este același cu cel folosit de apostolul Pavel în Romani, unde acesta dezvoltă doctrina mântuirii prin îndreptățire. Sunt două aspecte ale aceleiași lucrări. Pavel vizează îndreptățirea noastră ca poziție înaintea lui Dumnezeu, pe când Iacov vizează îndreptățirea noastră practică, dovedită. Pavel se referă la rădăcină, Iacov la rod. Îndreptățirea pozițională nu s-a putut obține decât prin lucrarea pe cruce a lui Cristos (Rom. 3:21-28). Îndreptățirea practică se obține în urma asumării și acceptării îndreptățirii poziționale prin credința personală în Isus Cristos. Altfel spus, pentru că știi ce lucrare a făcut întâi Cristos pentru tine, vei face și tu lucrări ca răspuns al credinței. Nu e nimic nerațional în aceasta.

O ilustrație din istoria Bisericii ne ajută aici.

Exemplu: Convertirea lui Martin Luther - Schimbarea din viața lui Luther și apoi din învățătura lui s-a produs cândva în 1515, după studiul exegetic pe Romani. Iată cum descrie el această transformare, în timpul meditației asupra textului din Romani 1:17:

Deși am trăit o viață fără prihană ca și călugăr, am simțit că eram un păcătos cu o conștiință apăsată înaintea lui Dumnezeu. De asemenea, nu puteam crede că l-am putut mulțumi cu faptele mele. Departate de a iubi acel Dumnezeu drept care pedepsea păcătoșii, în realitate îl uram ... Eram disperat să înțeleg ce vrea Pavel să spună în acest pasaj. În sfârșit, în timp ce meditam zi și noapte asupra legăturii dintre cuvintele „deoarece în ea este descoperită o neprihănire, pe care o dă Dumnezeu prin credință și care duce la credință”, după cum este scris: Cel neprihănit va trăi prin credință”, am început să înțeleg neprihănirea lui Dumnezeu ca un dar al lui

Dumnezeu prin care persoana îndreptățită trăiește; și această afirmație, „este descoperită o neprihănire”, se referă la o neprihănire pasivă, prin care Dumnezeu milostiv ne justifică prin credință, așa cum este scris, „cel neprihănit va trăi prin credință”. Faptul acesta m-a făcut să mă simt de parcă aș fi fost născut din nou și de parcă am intrat prin porțile deschise ale paradisiului. Din acel moment, am văzut întreaga față a Scripturii într-o nouă lumină... Iar acum, deși odată uram această expresie, „neprihănirea lui Dumnezeu”, am început să o iubesc și să o preamăresc ca cea mai dulce expresie, astfel încât acest pasaj din Pavel a devenit pentru mine poarta de intrare în paradisi.

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

Învățătura centrală a textului nostru nu se poate rata. Credința autentică este și practică. Religia creștină este o religie concretă. Nu se bazează doar pe fapte, cum ar pretinde unii. Cine nu este creștin nu înțelege sursa faptelor bune. Omul este îndreptățit înaintea lui Dumnezeu întâi prin credință, dar nu numai prin credință (2:24).

Iacov nu se ocupă în epistola lui de teologia mântuirii. El doar caută să demonstreze că un mântuit va dovedi că este deja mântuit prin faptele bune pe care le va face. Știm deja că modul în care cineva este socotit îndreptățit înaintea lui Dumnezeu a fost subiectul preferat al apostolului Pavel în Romani și Galateni. Iacov vine în completarea acestei teologii, ca nu cumva cineva să creadă că mântuirea se oprește la nivel teoretic. Fără fapte, credința e moartă în ea însăși.

Credința doar la nivel rațional, adică de acceptare mentală a unui adevăr, este insuficientă. Demonii cred și ei că există Dumnezeu, dar asta nu le schimbă statutul etern.

Întrebare: *Cum adică dracii cred? Care e sensul credinței lor aici?*

.....

.....

.....

1. CREDINȚA

Sensurile conceptului de credință în Iacov sunt variate, însă doar în acest pasaj se evidențiază sensul negativ al credinței. Adică, sunt oameni care au impresia sau se laudă că au credință, dar, de fapt, nu o au.

Ce spune Iacov despre credință?

- Credința care mântuiește este însoțită de fapte.
- Credința fără fapte e moartă în ea însăși.
- Credința fără fapte e zadarnică.
- Credința lucrează împreună cu faptele.
- Credința ajunge desăvârșită prin fapte.

Deducem că Iacov se gândea la două feluri de credință. (1) Întâi, el atenționează asupra unei credințe moarte, care nu poate mântui. Cel care are impresia că o credință fără fapte îl va îndreptăți este un nesocotit (2:20). Credința moartă e ineficientă. (2) Dar există o credință vie, care poate mântui. Credința vie este cea care conlucrează cu faptele. Ea nu rămâne la nivel intelectual, apreciativ. Această credință sfințește, nu doar justifică.

Warren Wiersbe sugera să predicăm din acest text despre:

- (1) Credința moartă (2:14-17)
- (2) Credința demonică (2:18-19)
- (3) Credința dinamică (2:20-26)

2. FAPTELE

Ce spune Iacov despre fapte? Faptele omului pot fi și ele de două feluri.

(1) Există fapte motivate de fîrea păcătoasă a omului. Aceste fapte nu sunt plăcute lui Dumnezeu. Sunt faptele care caută să câștige favorul lui Dumnezeu. De pildă, în vechime, unii oameni se abțineau de la anumite mâncăruri sau țineau anumite sărbători, doar ca să-L impresioneze pe Dumnezeu. Aceasta era o formă de legalism, adică să crezi că poți fi acceptat de Dumnezeu sfânt pe baza ținerii legilor. Pavel sancționa legalismul ca bază a mântuirii (vezi din nou epistolele lui către Romani și Galateni).

(2) Există fapte motivate de credința omului. Despre aceste fapte derivate din credință vorbește Iacov, la fel ca Pavel, care lauda și el „lucrarea credinței” tesalonicenilor (1 Tes. 1:3). Nu este nicio contradicție în gândirea celor doi apostoli. Cele două concepte, credința și faptele, se completează. Credința crează fapte, iar faptele completează credința. Dacă nu ar fi așa, mântuirea s-ar baza pe fapte, ceea ce ar fi contrar învățăturii întregului Nou Testament. Nicăieri și niciodată nu se sugerează în vreun text biblic că faptele ar fi baza credinței mântuitoare. Dar peste tot se sugerează că faptele sunt dovada unei credințe mântuitoare.

În concluzie, Iacov, așadar nu cere fapte ale credinței pre-convertire, ci post-convertire. Credinciosul face fapte bune ca un act al mulțumirii față de Dumnezeu, care L-a iertat și nu ca o încercare de a obține iertarea divină.

Surprinzătoare cele două exemple de credință alese de Iacov.

Întrebare: *Ce aspect al credinței practice ne învață Avraam?*

.....

.....

.....

Întrebare: *Ce aspect al credinței practice ne învață Rahav?*

.....

.....

.....

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

Lecția 1: *Faptele bune nu sunt temelia mântuirii, dar sunt dovada ei.*

Faptele bune și credința sunt legate. Cele două nu se pot separa în viața unui creștin. A căuta închinarea împreună cu ceilalți credincioși, a citi și memora Biblia, a sta în post și a mijloci pentru alți oameni, a face fapte de milostenie etc. – toate sunt acte, fapte de pioșenie creștină derivate din credința în Domnul Isus Cristos.

Întrebare: *Ce alte texte din NT susțin necesitatea faptelor bune ca dovadă a mântuirii? Continuați cu încă două exemple modelul de mai jos:*

Evrei 6:9 – „...Dumnezeu așteaptă lucruri mai bune de la noi care însoțesc mântuirea”.

.....

.....

.....

Lecția 2: *O dovadă clară a credinței vii este să faci ceva pentru cei aflați în nevoi.*

Nu e suficient doar să ne rugăm pentru cei în nevoi sau să le dăm sfaturi. Iacov ne cere să facem ceva concret pentru ei.

Întrebare: *Care ar fi lucrările sociale practice în care s-ar putea implica biserica noastră, conform așteptărilor lui Cristos din Matei 25:31-46?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

PERICOL ȘI PRUDENTĂ

Motto: *Ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? (2:14)*

Rugăciune

Citirea lecției: 3:1-18

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Iacov începe o nouă secțiune în scrierea lui. Capitolul 3 nu pare să aibă legături directe cu cel precedent. Capitolul este împărțit în două: prima parte atacă problema **vorbirii**, iar a doua parte problema **înțelepciunii**. Perechea înțelepciune-vorbire a mai fost amintită de Iacov în capitolul 1, dar de data asta este abordată invers. Tema vorbirii va fi reluată apoi în capitolul 4, cu conotații mai mult negative. Cert este că, pentru Iacov, controlul vorbirii este un act de înțelepciune, care ne scutește de multe necazuri.

Puterea limbii în relații primește un rol central. Iacov inserează mai multe metafore pentru a sublinia același principiu: puterea unui obiect mic asupra unui domeniu larg. Limba e un mic mădular, dar face lucruri mari (3:5). Printre lucrurile mari care le face sunt unele pozitive, dar cele mai multe sunt negative.

Întrebare: *Selectează din text lucrurile negative asociate limbii. Ce poate face rău limba?*

- Este o lume de nelegiuiri
- Este .....

- Este .....
- Este .....
- Este .....

Limba ar trebui îmblânzită și înfrânată, altfel ne poate strica echilibrul în viață. Toate relațiile principale ale omului (mai ales cu Creatorul și cu creaturile Lui, 3:9) pot fi afectate de lipsa de control asupra vorbirii. Limba oglindește starea inimii.

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

1. PERICOLUL LIMBII

Avertizarea lui Iacov îi are în vedere întâi de toate pe învățătorii din biserică (3:1). Ei sunt cei care învățau folosindu-se aproape exclusiv de vorbire. În vremea aceea, învățătura orală era dominantă. Păcatele vorbitorilor sunt ținta lui Iacov. Ei să fie atenți la ce vorbesc, pentru că sunt imediat judecați de ascultători. A nu greși în vorbire este aproape imposibil. De aceea, dacă cineva nu greșește atunci când vorbește poate spune că e perfect! Or, așa ceva nu există!

Iacov însă ne cere să fim mult mai atenți la vorbire din alt motiv: lipsa controlului. Spus pe un ton pozitiv același principiu: a fi atent la ce vorbești este semnul autocontrolului. A controla un mic mădular din trup (micul mădular al limbii), arată posibilitatea de a controla întregul trup.

Întrebare: *De ce crezi că unii oameni nu se pot abține din a răni cu vorba pe semenii? Are de-a face cu temperamentul? Cu educația? Cu firea nerăstignită?*

.....

.....

.....

Efectele unei limbi necontrolate sunt devastatoare nu doar în relații, ci și în inima omului. Vorbirea plină de invidie și de ceartă este pământescă, firească, drăcească (3:14-15). Ea tulbură și devine sursă de fapte rele (3:16).

2. PRUDENȚA ÎNȚELEPCIUNII

Tema înțelepciunii a fost deja atinsă de Iacov la începutul epistolei (1:5-8). El încuraja credincioșii să ceară înțelepciune de la Dumnezeu, dar cu credință.

Inima omului e plină de amărăciune, din care se naște și o limbă amară (3:11), sau o invidie amară (3:14). Un credincios însă și-a schimbat inima, de aceea produsul vieții lui este altul: roada neprihănirii (3:18). Unde se vede această transformare? În „faptele făcute cu blândețea înțelepciunii” (3:13).

Iacov face și aici o clasificare a înțelepciunii: (a) pe de o parte avem un tip de înțelepciune pământescă (care nu vine de sus), firească, drăcească (3:15); (b) pe de altă parte avem un tip de înțelepciune cerească (care vine de sus), curată, pașnică, blândă, ușor de înduplecat etc (3:17).

Specific acestei înțelepciuni de sus este prudența. A fi prudent înseamnă a calcula din timp efectele, a prevedea urmările. Vorbirea înțeleaptă este precaută, caută pacea, transparența.

Aplicație: Rescrie lista din versetul 17 și subliniază acel aspect al înțelepciunii de sus care îți lipsește cel mai mult, apoi roagă-te!

.....

.....

.....

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

Lecția 1: *Înainte de a vorbi, ar trebui să mă gândesc la efectele pe care le produc vorbele mele asupra celorlalți.*

Exercițiul acesta se numește empatie. A empatiza înseamnă a te identifica în trăire cu celălalt, a te gândi ce efecte va avea asupra lui ceea ce faci sau spui tu.

Efeseni 4:29 – „Niciun cuvânt stricat să nu vă iasă din gură; ci unul bun, pentru zidire, după cum e nevoie, ca să dea har celor ce-l aud”.

Aplicatie: Extrageți câteva principii despre vorbire din Proverbe 15:1-4

.....

.....

.....

Întrebare: *Crezi că ar trebui să îți ceri iertare de la cineva din grup pentru anumite vorbe nepotrivite?*

.....

.....

.....

Lecția 2: *Toate faptele mele înțelepte să fie făcute cu duhul blândeții.*

Unii oameni înțelepți - adică chibzuiți, prevăzători, pricepuți - pierd în relații pentru că nu fac ceea ce fac cu blândețe. Cele două atribute se condiționează: un om înțelept ar trebui să fie în același timp și blând. Blândețea aici are sens mai mult de umilință. Așa cum un

credincios a primit cu blândețe Cuvântul (1:21), așa trebuie să arate blândețe față de ceilalți.

Modelul de înțelepciune combinată cu blândețe este în persoana Domnului nostru Isus Cristos. El ne poate învăța cum să fii blând și smerit cu inima (Mat. 11:29).

Întrebare: *La cine dintre cei apropiați ție te gândești atunci când trebuie să pui laolaltă înțelepciunea și blândețea?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

O, OM!... CE MARI RĂSPUNDERI AI

Traian Dorz

O, om!... Ce mari răspunderi ai
De tot ce faci pe lume
- De tot ce spui în scris sau grai,
De pilda ce la alții-o dai
Căci ea mereu spre Iad sau Rai
Pe mulți o să-i îndrume.

Ce grijă trebuie să pui
În viața ta, în toată
Căci gândul care-l scrii sau spui
S-a dus... și-n veci nu-l mai aduci
Dar vei culege roada lui
Ori viu, ori mort, odată.

Ai spus o vorbă - vorba ta,
Mergând din gură-n gură,
va veseli sau va-ntrista,
Va curăți sau va-ntina,
Rodind sămânța pusă-n ea
De dragoste sau ură.

Scrii un cuvânt - cuvântul scris
E-un leac sau e-o otravă!
Tu vei muri, dar tot ce-ai zis
Rămâne-n urmă-un drum deschis
Înspre Infern sau Paradis
Spre-ocară sau spre slavă.

Spui o cântare - versul tău
Rămâne după tine
Îndemn spre bine sau spre rău,

Spre curăție sau desfrâu
Lăsând în inimi rodul său
De har sau de rușine.

Arăți o cale - calea ta
În urma ta nu pierde
E calea bună sau e rea
Va prăbuși sau va-nălța
Vor merge suflete pe ea
Spre Rai sau spre durere.

Trăiești o viață - viața ta
E una, numai una
Oricum ar fi, tu nu uita
Cum ți-o trăiești vei câștiga
Ori fericirea-n veci prin ea
Ori chin pe totdeauna.

O, om!... Ce mari răspunderi ai!
Tu vei pleca din lume
Dar ce scrii azi, ce spui în grai
Ce lași prin pilda care-o dai,
Pe mulți, pe mulți mereu spre Rai
Sau lad o să-i îndrume.

O, nu uita!... Fii credincios
Cu grijă și cu teamă!
- Să lași în urmă luminos
Un grai, un gând, un drum frumos!
Căci pentru toate ne-ndoios
Odată vei da seamă!

NOTIÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

MÂNDRIE ȘI SMERENIE

Motto: *Ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? (2:14)*

Rugăciune

Citirea lecției: 4:1-17

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Capitolul 4 este clar împărțit în două părți. Prima parte (4:1-10) continuă unele din ideile capitolului precedent. Înțelepciunea lumii s-a strecurat în adunarea fraților. Reluarea rolului limbii în adunare vizează certurile și vorbirea de rău. Luptele și certurile din biserici (4:1-6) își găsesc soluția doar în curățirea inimii și împotrivirea față de diavol (4:7-10).

Iacov vede toate problemele spirituale și morale din adunare ca semne ale nesupunerii față de Dumnezeu. Aceasta ne duce la tema mândriei umane. Un om mândru fuge de subordonarea față de autoritatea spirituală. Când te iubești prea mult pe tine, îți ascuți pornirile firii egoiste. A asculta de pornirile firii păcătoase este ca și cum ai deveni prieten cu lumea și, implicit, dușmanul lui Dumnezeu. Supunerea, apropierea, curățirea, smerenia (4:7-10) – iată variantele găsite la îndemâna credinciosului pentru a deveni prieten cu Dumnezeu.

A doua parte a capitolului privește, indirect, tot tema mândriei, doar că dintr-un alt unghi. Un om care nu-și cunoaște locul și limitele în această viață, va sfida voința suverană a Creatorului, va face planuri

de unul singur și nu va observa oportunitățile de a face bine altora. Cum poți face planuri fără a-L include pe Dumnezeu în ele? Când te gândești la un plan, spune Iacov, ar fi mai înțelept să spui: „Dacă va vrea Domnul, vom trăi și vom face cutare sau cutare lucru” (4:15). Înțeleptul ține cont de existența Judecătorului suprem, a Creatorului suveran și nu caută să se laude cu puterea lui de a controla sau decide evenimentele. Este un act normal de smerenie să îți vezi limitele în călătoria vieții.

Comentariu explicativ: Suveranitatea divină și responsabilitatea umană

Problema omului nu e că face planuri, ci că face planuri fără a-L include pe Dumnezeu în ele. Or, Dumnezeu este suveran peste toată viața noastră, incluzând planificările. Învățătura aceasta despre suveranitatea lui Dumnezeu nu dorește să încurajeze fatalismul pasiv. Adică, să te gândești: „Dacă Dumnezeu determină toate lucrurile, de ce ar trebui să mai fac eu ceva?” Dar ar trebui să fie exact pe dos. Tocmai pentru că Dumnezeu supraveghează toate acțiunile umane, constituie un motiv în plus de a te implica în ele. A lucra în lumea în care Dumnezeu domnește este o onoare! A recunoaște cu toată smerenia că poți face ceva pentru că Dumnezeu îngăduie aceasta, este un act de închinare. Astfel, suveranitatea divină stimulează responsabilitatea umană, nu o suprimă.

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURA CENTRALĂ A TEXTULUI?

1. MÂNDRIA

Mândria omului se observă în acțiunile lui zilnice, în felul în care se raportează la semenii, la oportunități, la evenimente. Orice formă de mândrie are ca motor principal iubirea de sine. Certurile pentru drepturi trecătoare sau cererile hedoniste („cereți cu gând rău, să risipiți în plăcerile voastre”, 4:3) sunt semnele mândriei.

Inima împărțită este dovada prezenței mândriei în viața omului.

2. SMERENIA

Smerenia este un răspuns la lucrarea Duhului Sfânt în inima credinciosului. Duhul a fost pus de Dumnezeu să locuiască în noi și să ne apropie de El (4:5). A accepta călăuzirea Duhului înseamnă a te smeri înaintea Domnului. Smerenia îți va cere să renunți la o anumită imagine de sine pentru care ai luptat. Nu se poate smerenie fără jertfă.

Smerenia știe să discearnă autoritatea adevărată. Un om smerit va ști cine e Dumnezeu și cine este el. De pildă, omul smerit va înceta să-și judece frații de credință din respect pentru Dătătorul Legii. Sau, el va fi atent atunci când va face planuri ca să-L pună pe Dumnezeu înaintea planurilor personale.

Aplicație: *Ai forțat vreodată în viață ca planul tău să se impună cu orice preț? Regreți?*

.....

.....

.....

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

Lecția 1: *Cele mai mari pierderi spirituale în relații se datorează mândriei.*

A te supune cuiva este greu. Nu ne plac structurile, șefii, regulile pentru că ne cer subordonare. Poți părăsi o structură cu reguli sau să nu mai lucrezi pentru un șef autoritar. În relația cu Dumnezeu, însă, nu avem altă variantă decât să ascultăm întocmai ceea ce ne cere El.

Aplicație: *Alege câteva exemple din Biblie de oameni care au pierdut ceva important din pricina mândriei.*

.....

.....

.....

Lecția 2: *Doar o perspectivă corectă asupra suveranității divine îmi poate aduce atitudinea de smerenie binecuvântată.*

Știind că nu este stăpân peste viața lui decât parțial, un credincios se va obișnui să dea întâietate planului lui Dumnezeu. Nu este o umilință, cu sens de inferioritate, ci smerenie.

Apostolul Pavel obișnuia să spună: „dacă va voi Domnul”, sau „dacă va îngădui Domnul” (1 Cor. 4:19; 16:7).

Întrebare: *Cât de mult contează pentru tine să spui mereu: „Dacă va vrea Domnul, voi face asta și asta...”?*

.....

.....

.....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN STUDIUL DE AZI

.....

.....

.....

.....

Rugăciune**ÎNVAȚĂ-MĂ SĂ FĂPTUIESC***N. Moldoveanu*

1. Învață-mă să făptuiesc,
 O, Doamne, voia Ta mereu,
 Să nu pot altfel să trăiesc,
 De-ar fi să piară trupul meu!

*R: /: Voia Ta, voia Ta,
 Doamne-n veci voia Ta
 Să mă umple deplin
 Pentru Tine, Amin! :/*

2. Căci voia Ta e tot ce-i bun
 Și azi și mâine și în veac.
 Ajută-mi ei să mă supun,
 Să pot să-Ți fiu oriunde pe plac!

3. Tu ai, prin Duhul Tău Cel Sfânt,
 Nebănuite, sfinte căi,
 Să mă înveți, pe-acest pământ,
 Voința Ta și pașii Tăi!

4. Aceasta-i rugăciunea mea,
 Spre Tine necurmat o-ndrept.
 Și-n orice-mprejurare grea
 Să-mi ardă voia Ta în piept!

NOTIÇE

NOTIȚE

NOTIÇE

RĂBDARE ȘI REVENIRE

Motto: *Ce-i folosește cuiva să spună că are credință, dacă n-are fapte? (2:14)*

Rugăciune

Citirea lecției: 5:1-20

I. CUM SĂ ÎNȚELEG TEXTUL?

Ultimele gânduri ale lui Iacov sunt scrise în lumina revenirii Domnului. Capitolul are trei părți, legate între ele de iminența finalului istoriei.

În prima parte (5:1-6), Iacov tratează destul de dur situația bogaților lumii, care îi asupresc pe săraci și se încred în bogățiile lor. Ei au profitat de cei săraci prin înșelăciune, s-au gândit doar la propriile plăceri și i-au pus sub acuzare pe cei nevinovați. Însă, ce trebuie să știe toți creștinii, este că bogații stau sub amenințarea judecății lui Dumnezeu: „Judecătorul care este chiar la ușă” (5:9). Tot ce au strâns cei bogați va dispărea, se va întoarce împotriva lor și nu îi va ajuta cu nimic în ziua judecății.

În a doua parte, Iacov ne cheamă să evităm răzburarea și să aplicăm răbdarea. Așa cum plugarul așteaptă cu răbdare rodul, sau cum profeții din vechime au așteptat răbdători răspunsuri la mesajele lor, tot așa, creștinii să nu-și reverse frustrarea unii pe alții, ci să se încreadă în judecata Domnului (5:7-11). Într-o lume nedreaptă, poți trăi drept, integru.

În a treia parte, Iacov vrea să ne spună că, în loc de a te preocupa cum să judeci răul, mai bine să oprești răul prin a face bine. De pildă, pentru a opri avansarea răului, mai bine să stai lângă cei în suferință și să mijlocești pentru ei înaintea lui Dumnezeu. Deci, roagă-te și mijlocește pentru toți cei suferinzi și răătăciți (5:12-20), ca să păstrezi linia de răbdare și încredere pe care au trasat-o încă din vechime profeții Domnului!

Comentariu explicativ: Ungerea cu untdelemn

Ungerea cu untdelemn pentru diverse activități religioase este confirmată ca practică a Bisericii mai mult după secolul II. Nu știm dacă Iacov a fost primul apostol care a sugerat ca ungera pentru bolnavi să fie o practică a Bisericii, sau dacă deja ea exista înainte, iar Iacov a adaptat-o noului context. Știm totuși că ucenicii lui Isus au făcut ungera cu untdelemn (Marcu 6:13). Iacov îi pomenește pe bătrânii sau prezbiterii bisericii locale, ca o grupare de credincioși maturi, cu experiență în învățătură și trăire, garanți ai lucrărilor spirituale speciale printre credincioși și reprezentanți ai comunității eclesiale. Prezența lor cu rol mijlocitor (nu vindecător!) aducea un plus de putere spirituală, datorită rugăciunii lor pentru (peste) cel bolnav în Numele Domnului. Întreaga biserică mijlocea prin prezența prezbiterilor. Însă ceremonia ungerii cu untdelemn, deși posibilă, nu asigura automat vindecarea bolii. Ritualul își avea menirea lui simbolică, nicidecum sacramentală. Untdelemnul nu avea puteri supranaturale, nici nu sugera punerea deoparte pentru vreo lucrare specială. Mai degrabă, untdelemnul era simbolul bucuriei (Evrei 1:9) și încrederii în prezența divină chiar în mijlocul încercărilor (temă preferată de Iacov, cf. 1:2). Era unul din semnele vizibile al promisiunii eliberării divine. Dar, ce este mai important în actul ungerii stă în harul mijlocirii prin rugăciune. Prin rugăciune, Dumnezeu ne-a deschis ușa de a colabora cu El în vindecarea bolilor. Două observații sunt

necesare în acest punct. Prima atrage atenția că nici un act ritualic nu poate forța mâna Domnului pentru a vindeca fizic pe cineva. A doua este că dacă cineva nu a fost vindecat, nimeni să nu-și asume afirmația cum că bolnavul a fost de vină, pentru că nu a avut credință. Efectele negative ale unei astfel de acuze sunt incalculabile. În loc ca cel bolnav să fie ajutat, ar fi mai mult adâncit în crize emoționale sau spirituale.

II. CARE ESTE ÎNVĂȚĂTURĂ CENTRALĂ A TEXTULUI?

1. RĂBDARE

Când vezi nedreptatea, mai ales față de cei slabi, prima reacție a oricărui om drept este să dorească pedeapsa celui vinovat. Ai vrea să vezi pedeapsa acționând imediat! Nicidecum mai târziu! Dar aceasta nu ar reflecta spiritul creștin. Iacov ne cheamă la răbdare.

Să avem răbdare, pentru că, în final, Dumnezeu va judeca corect toate lucrurile. Noi nu judecăm totdeauna drept, pentru că suntem subiectivi. Am putea judeca greșit datorită imperfecțiunii logicii noastre sau a sentimentelor dezordonate. De aceea, trebuie să avem răbdare, până când Marele Judecător va da verdictul final.

Între timp, ar fi mai bine să te preocupe sufletul celor de lângă tine. De exemplu, să mijlocești pentru cei în suferință (5:13-16), dar mai ales pentru cei răătăciți de la adevăr (5:19-20). Rugăciunea arată încrederea în Dumnezeu, care este la lucru chiar acum în istorie. În așteptarea venirii Domnului și judecății Lui, poți trăi în duhul rugăciunii și cu răbdare.

Întrebare: *De ce este condiționată rugăciunea cu putere de neprihănirea celui ce se roagă (5:16b)?*

.....

.....

.....

2. REVENIRE

Învățătura despre revenirea Domnului domină ultima parte a epistolei lui Iacov. Aceasta apare oarecum surprinzător într-un astfel de context. Iacov însă vrea să-i convingă pe creștini că zilele sunt cele din urmă (5:3), iar venirea Domnului este aproape (5:8). Implicite, o astfel de perspectivă istorică asupra lumii presupune și un final al istoriei, în care Dumnezeu Judecătorul va avea ultimul cuvânt. Bazează-te pe acest mare adevăr și trăiește în lumina lui!

Atitudinea în prezent este clar determinată de convingerile față de viitor. Felul în care te raportezi la viitor îți afectează comportamentul în prezent. Dacă știi că Domnul va veni și va face dreptate, de ce să te mai încarci tu cu responsabilități pe care le are El?

***Aplicatie:* Enumeră avantajele studierii revenirii Domnului pentru cei ce trăiesc în prezent.**

.....

.....

.....

III. CUM MĂ AJUTĂ PE MINE TEXTUL?

Lectia 1: Într-o lume nedreaptă, trebuie să învăț a aștepta cu răbdare judecata lui Dumnezeu.

Lumea în care trăim este plină de oameni imperfecti. Este o realitate dură faptul că trăim într-o lume nedreaptă. Ce poți face?

Întâi să nu fii nedrept și tu. Caută să fii integru. Ce ai promis, aceea să faci.

Comentariu explicativ: Jurământul

Ca Isus, Iacov interzice jurământul (Mat. 5:34-37). În acest caz, nu credem că Iacov avea în vedere interzicerea jurământului înaintea judecătorilor unui tribunal. Problema seamănă cu cea din contextul cultural în care Isus interzicea jurământul. Fariseii din acea vreme au inventat jurăminte apelând la o autoritate ceva mai prejos decât Dumnezeu Însuși, astfel că unele erau considerate jurăminte de grad inferior, care te îndatorau mai puțin și pe care le puteai călca (Mat. 23:22). Nu anularea oricărui fel de angajament sau jurământ aveau în vedere Isus sau Iacov. Relațiile dintre noi se bazează pe jurăminte. Chiar Dumnezeu Însuși S-a folosit de jurământ (Evrei 6:13-18). Ce caută Iacov să oprească este tipul de jurământ pripit, nerealist. Cuvântul dat cuiva de un creștin trebuie să fie „da” sau „nu”, fără schimbări de nuanțe sau reinterpretări. Iacov vizează aici integritatea verbală. Ai făcut o promisiune, să te ții de ea! Mai bine să nu faci promisiuni nerealiste, bazate pe obiceiuri omenești schimbătoare. Poate că Iacov se gândea și la bogații vremii, care, pentru un câștig în plus, nu-și mai țineau cuvântul.

Apoi, ce poți face într-o lume nedreaptă? Să nu te răzbuni și să nu te încarci cu resentimente.

Aplicație: Pentru toți ce se luptă cu un duh de răzbunare în inimă lor, citiți Romani 12:17-21 și completați restul expresiei:

- v. 17 – Nu întoarceți .....
- v. 18 – Trăiți în pace .....
- v. 19 – Nu vă răzbunați .....
- v. 21 – Nu te lăsa .....

Întrebare: *Ce a făcut Isus ca să scape de ispita răzbunării față de cei ce îi făceau rău?*

.....

.....

.....

Lectia 2: *Așteptarea Domnului nu este pasivă, ci activă, mai ales în duhul rugăciunii.*

Până la revenirea Domnului, creștinul are harul de a fi parte a planului lui Dumnezeu, prin a mijloci pentru alții. Mijlocirea poate fi prin rugăciune sau prin persuasiune.

(1) Mijlocirea prin rugăciune pentru cineva în suferință este un privilegiu al oricărui credincios. Dumnezeuul suveran te invită să participi în planul Său prin rugăciunea ta.

Dar mijlocirea altora nu exclude datoria celui în suferință. Celui bolnav i se cere:

- să solicite ajutorul unui prezbiter
- să-și mărturisească păcatul (dacă știe că l-a făcut) și
- să creadă.

Întrebare: *Care dintre condițiile impuse de textul biblic nu sunt, de obicei, îndeplinite de cei aflați în suferință?*

.....

.....

.....

(2) Mijlocirea prin căutarea celor pierduți.

Iacov își continuă pledoaria pentru o credință activă prin a ne lăsa un principiu spiritual fundamental. Dacă vezi pe un credincios că s-a rătăcit de la adevăr, iar tu intervii și reușești să-l convingi că merge greșit, sufletul aceluia om va fi salvat, iar tu vei fi răsplătit.

Poate un credincios să spună că, prin mijlocirea lui, a mântuit un suflet? Da, însă numai în sensul că a ajutat un suflet să se salveze din rătăcirea lui. Iacov nu sugerează nicidecum că noi, oamenii, am putea oferi mântuirea păcatelor. Dacă cel rătăcit s-a întors din rătăcirea lui, deci este salvat, înseamnă că el a arătat semne distinctive ale credinței, nu le-a produs altcineva în sufletul lui.

OBS. Iacov ne lasă nedumeriți cu ultima afirmație din epistolă (5:19-20). Asta pentru că acoperirea păcatelor se poate referi atât la acoperirea păcatelor celui care fusese rătăcit, dar acum e restaurat, cât și la acoperirea păcatelor mijlocitorului. Înclinăm serios înspre prima interpretare.

Întrebare: *Cele trei pilde ale lui Isus (din Luca 15) cu cineva/ceva pierdut și apoi găsit sunt o ilustrație perfectă a tipurilor de oameni rătăciți. Descrie în dreptul fiecărei pilde ce a făcut salvatorul pentru a le găsi.*

Pilda cu oaia pierdută - .....

Pilda cu banul pierdut - .....

Pilda cu fiul pierdut - .....

NOTAȚI PRINCIPALA LECȚIE PRACTICĂ ÎNVĂȚATĂ DIN
STUDIUL DE AZI

.....
.....

.....

.....

.....

.....

Rugăciune

NOTIȚE

NOTIȚE

BIBLIOGRAFIE

- Craig L. Blomberg și Mariam J. Kamell, *James*, în Zondervan Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Zondervan, 2008).
- Dan G. McCartney, *James*, în Baker Exegetical Commentary on the New Testament (Grand Rapids: Baker Academic, 2009).
- David Platt, Christ-Centered Exposition Commentary: *Exalting Jesus in James* (Nashville: B&H Publishing Group, 2014).
- Thomas R. Schreiner, *Teologia Noului Testament. Măreția lui Dumnezeu în Cristos* (Oradea: Făclia, 2011).
- Warren W. Wiersbe, *Fii matur. Cum să crești în Cristos* (Oradea: Cartea Creștină, 2012).

*Religiozitatea curată și neîntinată
înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru,
este aceasta: să-i cercetăm pe orfani
și pe văduve în necazurile lor și să
ne păzim neîntinați de lume.*

Iacov 1:27